

AKTUÁLNĚ

O příspěvek na mobilitu si musí většina příjemců znovu požádat

čtěte na straně 3

ÚŘAD PRÁCE ČR

Služby pro domácnost jako účinný nástroj aktivní politiky zaměstnanosti

čtěte na straně 4

PŘIPRAVUJEME

Navrhujeme pečovatelskou dovolenou o délce tří až šest měsíců

čtěte na straně 5

Slovo ministryně

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, vánoční svátky jsou za námi a o slovo se přihlásil nový rok 2016. Vloni se nám podařilo splnit řadu úkolů, které jsme si předsevzali. Pevně tedy doufám, že na tyto úspěchy letos navážeme. Čeká nás spousta práce, ale věřím, že se jí zhostíme s elánem a grácií.

V roce 2016 nás čeká řada změn a novinek, které, jak doufám, přispějí k dalšímu zlepšení situace rodin s dětmi, pracujících a důchodců. Jsem velice ráda, že se od ledna opět zvýšila minimální mzda, protože dlouhodobě zastáváme názor, že chodit do práce se musí vždy vyplatit více, než sedět doma a pobírat dávky. Snažíme se minimální mzdu postupně zvyšovat, tak aby se její úroveň přiblížila 40 procentům průměrné mzdy. Další změnou v tomto roce je zrušení II. důchodového pilíře a s tím související úprava sazeb pojistného. Nezapomněli jsme ani na naše seniory. Podařilo se nám pro starobní důchodce prosadit jednorázový příspěvek ve výši 1 200 korun, který obdrží v únoru. I na dále budeme prosazovat opatření, která souvisejí s prorodinnou politikou, a to zejména v oblasti sladování profesního a rodinného života. Pevně věřím, že se nám podaří uskutečnit reformu politiky ochrany práv dítěte a co nejvíce podpořit náhradní rodinnou péči. Velice důležitým krokem bude také schválení zákona o sociálním bydlení, který považují za jednu z hlavních priorit pro tento rok.

Máme před sebou mnoho úkolů a nových výzev, ostatně jako každý rok, ale společnými silami se nám je jistě podaří zdat. Ráda bych všem poděkovala za pomoc a úsilí při realizaci našich pracovních předsevzetí a popřála, aby nejen vstup do nového roku byl co nejlepší.

Mgr. MICHAELA MARKSOVÁ
MINISTRYŇE PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Od srpna se zvýší příspěvek na péči

Vláda přijala návrh ministryně práce a sociálních věcí, díky němuž se zvýší od prvního srpna letošního roku příspěvek pro lidi, kteří se neobejdou bez pomoci a péče jiné osoby. Zároveň také stoupne pokuta za provozování nelegálních sociálních služeb na dva miliony korun.

„Považuji za zásadní, že jsme přesvědčili ministra financí o navýšení o celých deset procent už od 1. srpna tohoto roku. Lidé, kteří příspěvek pobírají, si desetiprocentní valorizaci určitě zaslouží,“ říká ministryně Michaela Marksová. Současně se v zákoně o sociálních službách upravují podmínky pro poskytování pobytových sociálních služeb bez souhlasu klienta a upravuje se postup v případě, kdy klient, který není schopen sám vypovědět smlouvu o poskytování sociálních služeb, projeví vážné míněny nesouhlas s poskytováním pobytových sociálních služeb. Na tuto úpravu navazuje novela zákona o zvláštních řízeních soudních, upravující řízení o vyslovení nepřipustnosti držení osoby v zařízení

sociálních služeb. Novela zákona o sociálních službách se zabývá také poskytováním sociálních služeb bez příslušného oprávnění, tj. bez registrace. Nelegální sociální služby jsou poskytovány bez garance kvality, kdy v řadě případů není klientům poskytována odpovídající péče a dochází k vážnému ohrožení jejich zdraví. Sankce za poskytování nelegálních sociálních služeb se zvyšuje z jednoho na dva miliony korun. Kontrolní orgány krajů budou nově oprávněny provádět kontrolu i u fyzických a právnických osob, kterým nebylo vydáno rozhodnutí o registraci. Budou tak moci lépe reagovat a předcházet případům sociálních služeb bez oprávnění k jejich poskytování. (12)

FOTO: © SHINGO/SOUL DREAMSTIME.COM

Výše příspěvku na péči od 1. 8. 2016 (za kalendářní měsíc)		
Stupeň závislosti	mladší 18 let	starší 18 let
I. lehká závislost	3 300 Kč	880 Kč
II. středně těžká závislost	6 600 Kč	4 400 Kč
III. těžká závislost	9 900 Kč	8 800 Kč
IV. úplná závislost	13 200 Kč	13 200 Kč

Film

Na cestě do práce – dokumenty, které inspirují

Cyklus deseti dokumentů s názvem Na cestě do práce mapuje, jak projekty financované z Evropského sociálního fondu pomáhají lidem, kteří jsou z nejrůznějších důvodů znevýhodněni při hledání zaměstnání.

Krátké, pěti- až desetiminutové filmy, které jsou volně přístupné na serveru YouTube, přibližují výsledky projektů financovaných z Evropského sociálního fondu. Na příkladu lidí určitým způsobem znevýhodněných na trhu práce ukazují smysluplnost projektů a jsou pozitivním příkladem pro ty, jež mají podobný osud. Cyklus Na cestě do práce ukazuje všem, kteří se ocitli v obdobné si-

tuaci, že aktivním přístupem mohou mnoho věcí ve svém životě ovlivnit a posunout správným směrem. A ty, jež podobné projekty realizují nebo o realizaci uvažují, ubezpečí, že jejich práce není a nebude zbytečná a vynaložené peníze, čas a energie se vyplatí. Cyklus dokumentů slouží i jako inspirace pro ty, kteří by v tomto programovém období chtěli uskutečnit vlastní projekt.

Příběhy plné emocí

Dokumenty přináší řadu emotivních životních příběhů – mladé Moniky z azylového domu, Standy s mentálním postižením, který nikdy nedostal příležitost pracovat, mladého Davida s nedokončeným vzděláním, Zdenka, válečného veterána upoutaného na vozku, ovdovělé Marie z kategorie 50+, navíc v částečném invalidním důchodu, a mnoha dalších. Všichni mají jedno společné – nevzdali se a aktivním zapojením do projektů si našli práci, zvýšili sebevědomí a ukotvili svůj život ve společnosti. Mo-

nika dnes bydlí v podnájmu, má práci a přátele, Standa prodává v tréninkovém obchodu, David si splnil svůj sen a stal se řidičem kamionu, Zdeněk je úspěšný grafik a Marie pracuje v místní hospůdce. Podobně úspěšli i hlavní protagonisté ostatních dokumentů.

Projekty nepomáhají jen v oblasti zaměstnanosti, ale podporují např. i sociální začleňování a zvyšování efektivity veřejné správy. Vypovídá o tom dokument věnovaný asistentům prevence kriminality z řad romské komunity v Novém Bydžově nebo dokument z prostředí severočeských soudů. (12)

Projekty zaměstnanosti pomohly 232 000 lidí

V rámci 11 projektů Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, které v uplynulých čtyřech letech realizoval Úřad práce ČR, bylo podpořeno přibližně 232 000 lidí.

„Díky projektům se daří smysluplně pomáhat lidem, kteří jsou na trhu práce znevýhodněni či ohroženi nebo práci dlouhou dobu nemohou najít. Projekty zároveň pomáhají i z odborného hlediska do budoucna, neboť poznatky, metodiky a analýzy využíváme k inovaci i zavedení nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.

1. Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti

Cíl projektu Vzdělávejte se pro růst! – pracovní příležitosti byly aktivizace uchazečů o zaměstnání a jejich ochrana před negativními so-

cioekonomickými dopady nezaměstnanosti jejich zařazením na veřejné prospěšné práce či vyhrazená, společensky účelná pracovní místa. Mezi nejčastější profese patřily školní dohledová služba, uklízeč/ka veřejných prostranství, prodáváč/ka, administrativní pracovníci či recepční. Do projektu se zapojilo více než 100 000 uchazečů.

2. Vzdělávání a dovednosti pro trh práce

Projekt Vzdělávání a dovednosti pro trh práce cílil na uchazeče o zaměstnání evidované na Úřadu práce ČR. Pomáhal jim zvýšit šance na znovuuplatnění na trhu práce rekvalifikací a poradenskou činnos-

ti. Mezi nejčastěji realizované rekvalifikační kurzy patřily například řidičské a profesní průkazy, obsluha elektro- a motovežků nebo obsluha PC a účetnictví. Úspěšnou rekvalifikací prošlo od června 2013 více než 55 000 lidí.

3. Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců

Další z projektů, Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců se zaměřil na zaměstnavatele, kteří mají na trhu práce stabilní pozici a sněhují k dalšímu růstu. Zaměstnavatelé včetně OSVČ mohli získat příspěvek na zvýšení kompetencí, odborných znalostí a dovedností svých zaměstnanců a na úhradu jejich mzdy po dobu účasti na vzdělávání. Podařilo se tak pomoci 2 853 firmám.

FOTO: © VALUA VITALE/L. DREAMSTIME.COM

Bezplatné školní obědy pro nejchudší děti

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vyhlásilo druhou výzvu k předkládání projektů v rámci Operačního programu potravinové a materiální pomoci. Výzva je zaměřena na podporu bezplatného stravování pro nejchudší děti ve školních jídelnách a mateřských školách. Podpořeny budou děti ve věku 3 až 15 let, které navštěvují školská zařízení a jejichž zákonní zástupci pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi. Pro aktuálně vyhlášenou výzvu je připraveno 26 milionů korun. Oprávněnými žadateli v této výzvě jsou kraje a hl. m. Praha. Žádosti o podporu lze podávat do konce ledna. Projektové záměry a žádosti je možné konzultovat prostřednictvím e-mailu oppmp@mps.vz.

Podmínky výzvy jsou k dispozici na webových stránkách www.mps.vz. (12)

Rozhovor

Michaela Marksová: Je potřeba stanovit si priority

Před dvěma lety se Mgr. Michaela Marksová stala ministryní práce a sociálních věcí. V rozhovoru nejen hodnotí dosavadní působení v čele resortu, ale také odhaluje plány pro letošní rok.

Setkáváme se v čase, kdy řada z nás bilancuje nad uplynulým rokem. Dávala jste si nějaká předsevzetí?

Většinou si žádné předsevzetí nedávám. Přesněji řečeno, vyhýbám se těm, u kterých vím, že je stejně nesplním. A předsevzetí typu „budu jist zdravě“, „nebudu jist večer“ či „začnu pravidelně cvičit“ jsou cíle, které si stanovují i nekolikrát během roku. Poslední léta se čím dál víc zavazují k tomu, že budu trávit víc času s lidmi, které mám ráda, a nebudu se pokud možno rozčilovat při srážkách s hlupáky.

To nejsou úplně jednoduchá předsevzetí v souladu s tím, jaké máte zaměstnání.

To je pravda. Na druhou stranu mě moje práce naučila větší rozvaze. Pochopila jsem, že často nelze zvládnout vše dohromady, i kdybych stokrát chtěla. Je potřeba si stanovit priority a od nich postupovat dále.

Ministryní jste dva roky. Jste tedy v půlce svého funkčního období. Co považujete za největší úspěch?

Za velký úspěch považuji, že se na ministerstvu vytvořil dobrý pracovní tým. Bez kolegyní a kolegů by žádné úspěchy nebyly. Jsem ráda, že došlo k dalšímu zvýšení minimální mzdy, zvýšily se platy ve veřejné sféře, zase se pravidelně valorizují důchody, prosadili jsme zákon o dětských skupinách a zabránili tomu, aby zdravotně postižení museli kvůli novému průkazu znovu k posudkovému lékaři. Historicky poprvé se nám povedlo v otevřeném výběrovém řízení vybrat firmu na IT systémy, což v budoucnu znamená pro resort jak obrovskou finanční úsporu, tak větší efektivitu. Také úřady práce se vzpamatovaly po otřesech z minulá a zlepšuje se politika zaměstnanosti i kontrola výplat dávek v hmotné nouzi.

Rodinná politika patří dlouhodobě k vašim prioritám. Myslíte si, že je to ovlivněno také tím, že jste žena?

Samozřejmě. Na řadu věcí se ale nedívám pouze jako žena, ale především jako matka. Víím, na jaké nesmysly jsem sama narážela a co mě štvalo. Je potřeba si uvědomit, že investice do dětí nejsou vyhozené peníze. Tenhle přístup se bohužel objevil v Nečasově či Topolánkové vládě a řadu rodin dostal do problémů. Musíme pracovat na smysluplné rodinné politice a přijímat taková opatření, která lidem opravdu pomohou. Podpora rodin s dětmi je přece investice do budoucna.

Jaká opatření považujete za stěžejní?

Především ta, která se týkají zlepšo-

vání podmínek v oblasti sladování rodinného a profesního života. Prozatím se nám podařilo částečně vyřešit nedostatek míst v mateřských školkách a zčásti i jeslích, a to díky dětským skupinám. Jde o alternativní formu péče o předškolní děti, která pro rodiče představuje větší flexibilitu než klasické školky. Prvního ledna také odstartoval projekt financovaný z Evropského sociálního fondu, nazvaný mikrojesle – pro ty nejmenší děti.

Není jednou z mnoha výhod mikrojeslí rychlejší návrat matek do práce?

Ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová navštívila 22. prosince plzeňský Domov sv. Zdislavy pro matky s dětmi v tísni. Setkala se s maminkami a jejich dětmi a předala jim potravinové balíčky v rámci projektu Potravinová a materiální pomoc nejchudším osobám. FOTO: ARCHIV MFPSV

Přesně tak. Ženy často zůstávají doma mnohem déle, než je nutné, protože jim nikdo nechce dát práci. Pro mnohé zaměstnavatele je dítě riziko. Bojí se například, že žena bude muset zůstat doma, když bude dítě nemocné, a tak dále. Tím, že budou moci využít mikrojesle nebo dětskou skupinu, mají také šanci pracovat třeba na částečný úvazek a pozdější návrat do zaměstnání na plný úvazek pro ně pak bude mnohem snazší.

Co v této oblasti plánujete v letošním roce?

Letos se v rámci prarodinné politiky bude realizovat řada opatření. Chceme prosadit týdenní otcovskou poporodní péči. Kromě toho také volno na péči pro lidi, kteří se starají o své nemocné příbuzné. V oblasti důchodové politiky chceme

snížit platbu sociálního pojištění pro pracující rodiče s dětmi. A také plánujeme změny v rodičovském příspěvku.

Otcovská poporodní péče je v tuto chvíli jedním z horkě diskutovaných témat. Hovoří se především o posílení vazby mezi otcem, matkou a dítětem.

Ano, to považují za velmi důležité. Když se žena vrátí z porodnice, tak to pro ni není vůbec jednoduché. Mám dvě děti, takže vím, o čem mluvím. První dny je člověk ztracený. Nejenže se otec v době stává pro maminku oporou, ale také je to pro něj šance, jak se s dítětem více sblíží. Jeden týden to samozřejmě nevyřeší, ale určitá pomoc to je.

a i po navýšení v roce 2016 je pod hranicí chudoby. Není přece možné, aby v naší zemi poctivě pracující lidé po celodenní práci nepřekročili hranici chudoby. Ta částka by samozřejmě měla být daleko vyšší. Jestli má minimální mzda v roce 2017 dosáhnout čtyřiceti procent průměrné mzdy, mělo by to být přes tisíc korun ročně. Pracovat se prostě musí vyplatit víc, než pobírat sociální dávky.

Jedním z dalších problémů je nízká cena práce v České republice. Máte připravený nějaký postup proti pracovním agenturám, které se často pohybují na hraně zákonníku práce?

Regulace agenturního zaměstnávání je jednou z priorit a v první polo-

Veřejnost toto levné bydlení považuje jako pomoc sociálně nepřízvisobivým. Komu tedy bude primárně určeno?

To je bohužel mylná představa. Jak už jsem řekla, pomůže především seniorům, mladým rodinám s dětmi, samoživitelkám, dětem z dětských domovů. Ze zákona půjde o osoby, které vynakládají na bydlení více než 40 procent příjmů, a těchto lidí je opravdu spousta. Nesmíme zapomenout také na kraje, které mají vysokou míru nezaměstnanosti a kde je nízká cena práce. V tom případě se bavíme o řadě rodin s dětmi, jež žijí na hranici chudoby. Je potřeba si také uvědomit, že nárok na sociální bydlení bude jen dočasný a bude se přezkoumávat. Půjde-li například o rodinu, kde problém byl v tom, že jeden z rodičů zůstal doma s dětmi, lze předpokládat, že po jeho návratu do práce se jejich situace zlepší.

Jaká bude v tomto procesu úloha obcí?

Obce budou mít stěžejní úlohu. Bude na nich, aby rozhodly o poskytovatelích sociálního bydlení a jejich působení na území obce. Tím chceme zabránit vzniku dalších vyloučených lokalit, ubytoven a sociálně negativní jevy spojené se sociálním vyloučením. Cílem je odbourat obchod s chudobou a posílit prevenci ztráty bydlení. Výhodou také je, že dojde k posilování spolupráce mezi státem, obcemi a dalšími poskytovateli sociálního bydlení z neziskové, církevní či komerční sféry. Změna se nestane v okamžiku, kdy zákon vstoupí v platnost, resp. účinnost. Ale postupně určitě. A bez zákona se bude situace řady lidí v oblasti bydlení jenom zhoršovat.

Před Vánoci jste v atriu ministerstva slavnostně odhalila tablo, které představuje bývalé ministryně a ministry vašeho resortu od roku 1918. Co vás k tomu vedlo? A kdo je pro vás největší inspirací?

Historie našeho ministerstva je celkově velmi inspirativní. Myslím, že je důležité připomínat si osobnosti, které jsou s ním spojeny. V mnoha případech jde o pozoruhodné lidi s velice zajímavými osudy, kteří jsou bohužel z nejrůznějších důvodů zapomenuti. I to byl jeden z důvodů, proč jsem vznik tohoto tabla iniciovala. Minimálně všem, kteří na ministerstvu pracují nebo se tam někdy dostanou, doporučuji, aby si ho prohlédli a něco si o těch lidech i přečetli. Mě osobně nejvíce zaujaly dvě osobnosti. První z nich byl Lev Winter, sociálně demokratický politik, který je považován za jednoho z průkopníků sociálního pojištění u nás. A druhým byl Ludwig Czech, ministr za Německou sociálně demokratickou stranu dělnickou, který kvůli svému židovskému původu zemřel v Terezíně.

MGR. VERONIKA PRAUSOVÁ

Projekty zaměstnanosti pomohly 232 000 lidí

Pokračování ze strany 1

4. Poradenství a koučink

Předmětem projektu Poradenství a koučink bylo pilotní ověření inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, a to v šesti okresech s největší mírou nezaměstnanosti. V rámci poradenství a zprostředkování práce byl zaveden pružnější a individuálnější přístup k uchazečům o zaměstnání. Tento model byl úspěšně využit u 206 uchazečů.

5. Call centrum Úřadu práce ČR

V rámci projektu Call centrum Úřadu práce ČR poskytoval Úřad práce ČR klientům informace ze všech oblastí své působnosti. Kvalifikovaní operátoři, na které se lidé obraceli telefonickou i elektronickou cestou, tak ulehčili práci kolegům na kontaktních pracovištích. Od roku 2005 zodpověděli pracovníci call centra více než půl milionu dotazů.

6. Systém efektivního řízení lidských zdrojů Úřadu práce ČR

Účelem projektu Systém efektivního řízení lidských zdrojů Úřadu práce ČR bylo zlepšení dosavadního způsobu vzdělávání zaměstnanců Úřadu práce ČR. Byla vypracována koncepce vzdělávání zaměstnanců Úřadu práce ČR, zpro-

vozněn nový vzdělávací portál či e-learningové kurzy k prohloubení IT dovedností. Vzdělávání v rámci projektu úspěšně absolvovalo 4 484 lidí.

7. Metodika individuální a komplexní práce s klienty Úřadu práce ČR

Smyslem projektu Metodika individuální a komplexní práce s klienty Úřadu práce ČR bylo zvýšit kvalitu poskytovaných služeb Úřadu práce ČR, tak aby byly pro klienty srozumitelné a na každém z pracovišť Úřadu práce ČR byla zajištěna standardizovaná kvantita i kvalita. V rámci zvýšení rozsahu činnosti bylo přijato 204 odborných pracovníků – poradců, kteří mají na starost běžné agendy z úseku zaměstnanosti.

8. Rozvoj služeb v oblastech volných pracovních míst

Díky realizaci projektu Rozvoj služeb v oblastech volných pracovních míst se podařilo navázat užší vztahy mezi Úřadem práce ČR a zaměstnavateli. Zaměstnanci úřadu proaktivně kontaktují firmy a obce, vyhledávají volné pozice a seznamují potenciální zaměstnavatele s jednotlivými nástroji a opatřeními aktivní politiky zaměstnanosti, jejichž složení vychází z konkrétních potřeb a konkrétního regionu. Výsledkem je mimo jiné vysoký počet volných pracovních míst v databázi Úřadu práce ČR.

9. Evropské služby zaměstnanosti

Projekt Evropské služby zaměstnanosti (EURES) je zaměřen na posílení, rozvoj a modernizaci sítě EURES, která zajišťuje komplexní odborné informace o situaci a možnostech na evropském pracovním trhu. Služby sítě jsou určeny jak uchazečům a zájemcům o práci v zahraničí, tak zaměstnavatelům, odborným partnerům i zaměstnancům Úřadu práce ČR. Díky projektu se v problematice EURES a souvisejících oblastech prošlo 194 220 osob a zároveň byl posílen realizační tým poskytující informační a poradenské služby na Úřadu práce ČR. V rámci projektu se uskutečnily veletrhy práce, regionální burzy práce, poradenské dny a semináře či individuální pohovory mezi zaměstnavateli a uchazeči o zaměstnání.

10. Předvídání kvalifikačních potřeb

Na trhu práce je neobsazena řada profesí. Na druhou stranu velké množství pracovníků ztrácí uplatnění a jejich znalosti neodpovídají požadavkům zaměstnavatelů. V rámci projektu Předvídání kvalifikačních potřeb byly vytvořeny základy pro systematické vyhodnocování a předvídání kvalifikačních potřeb v ČR. Cílem je identifikovat hlavní místa nesouladu a potřeby na trhu práce, který je hlavní příčinou nezaměstnanosti na straně jedné a obtížného obsazování volných pracovních míst na straně druhé.

A co dál?

Na tyto projekty budou ve většině případů navazovat další projekty zaměřené především na podporu zaměstnanosti a vzdělávání. V současné době realizuje Úřad práce ČR na celostátní úrovni tři projekty pod souhrnným názvem Nové pracovní příležitosti. Jejich cílem je motivovat uchazeče o zaměstnání k aktivnímu přístupu při hledání práce, mj. prostřednictvím veřejně prospěšných prací a společensky účelných pracovních míst vyhrazených. Na realizaci dalších nových projektů se intenzivně připravujeme. V programovém období 2014–2020 je v novém Operačním programu Zaměstnanost k dispozici 70 mld. korun. Kromě Úřadu práce ČR může o podporu žádat řada dalších institucí a subjektů přesně specifikovaných v jednotlivých výzvěch, které jsou uvedeny na webových stránkách Evropského sociálního fondu www.esfcr.cz pod záložkou Výzvy.

11. Studie proveditelnosti nástroje služeb pro domácnost

Úkolem Studie proveditelnosti nástroje služeb pro domácnost bylo vytvoření metodiky, jejíž postupy budou v následujícím programovém období vybranými krajskými pobočkami Úřadu práce ČR aplikovány do praxe formou projektů cílených na přímou podporu krátkodobého zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných. (12)

Přehled novinek resortu práce a sociálních věcí pro rok 2016

Důchody

Základní výměra důchodu (stejná pro všechny druhy důchodů) se zvýšila o 40 Kč (z 2 400 Kč na 2 440 Kč). Procentní výměra důchodu, která je individuální v závislosti na získaných dobách důchodového pojištění a dosahovaných příjmech, se nezvýšila. Důchodci proto dostanou v únoru jednorázový příspěvek 1 200 Kč navíc. Ministerstvo se tak snaží vykompenzovat nízkou zákonem valorizaci pro rok 2016, vypočítanou podle údajů Českého statistického úřadu. U průměrného starobního důchodu činí zvýšení částku odpovídající stu procent růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen a o částku odpovídající jedné třetině růstu reálných mezd. Zákon tyto parametry

presně stanovuje a neumožňuje žádné jiné než takto vypočtené zvýšení důchodů (v roce 2015 si důchodci polepšili v průměru o 200 korun měsíčně, základní výměra se zvýšila o 60 Kč na 2 400 Kč a procentní výměra se zvýšila o 1,6 procenta).

FOTO: © DMITRIY SHIRONOSOV | DREAMSTIME.COM

Minimální mzda

Pracovat poutivě se musí vyplatit, a proto se ministerstvo snaží postupně zvyšovat minimální mzdu tak, aby se její úroveň přiblížila 40 procentům průměrné mzdy. Při schválení valorizaci minimální mzdy lze předpokládat zvýšení jejího podílu k průměrné mzdě na 36 procent. Od začátku letošního roku minimální mzda vzrostla o 700 korun (z 9 200 Kč v roce 2015) na 9 900 korun, minimální hodinová mzda se zvýšila z 55 Kč (v roce 2015) na 58,70 Kč. Sazba minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin vzrostla u zaměstnance, který pobírá invalidní důchod, ze 48,10 Kč za hodinu (v roce 2015) na 55,10 Kč za hodinu, tedy na 9 300 Kč

za měsíc. V návaznosti na to se valorizovaly i nejnižší úrovně zaručené mzdy pro zaměstnance, jejichž mzdy nejsou sjednány v kolektivních smlouvách, a pro zaměstnance ve veřejných službách a správě.

FOTO: © HARBDA | DREAMSTIME.COM

Nemocenské pojištění

Redukční hranice pro úpravu denního vyměrovacího základu, který slouží pro výpočet výše dávek nemocenského pojištění, jsou pro letošní rok následující:

- první redukční hranice činí 901 Kč (888 Kč v roce 2015),
- druhá redukční hranice činí 1 351 Kč (1 331 Kč v roce 2015),
- třetí redukční hranice činí 2 701 Kč (2 662 Kč v roce 2015).

Částka rozhodného příjmu potřebná pro účast na nemocenském pojištění je i letos 2 500 Kč.

FOTO: © OCSKAY BENEC | DREAMSTIME.COM

Pojistné na sociální zabezpečení

Prvního ledna letošního roku bylo ukončeno placení pojistného na důchodové spoření a s tím souvisí i úprava sazeb pojistného, které je stanoveno již bez zřetele k důchodovému spoření, tj. nikoliv diferencovaně v závislosti na tom, zda poplatník pojistného byl, či nebyl účastem důchodového spoření. Sazby pojistného na sociální zabezpečení jsou:

- u zaměstnavatele 25 procent z vyměrovacího základu, z toho 2,3 procenta na nemocenské pojištění, 21,5 procenta na důchodové pojištění a 1,2 procenta na státní politiku zaměstnanosti,

FOTO: © JAKUB JIRÁK | DREAMSTIME.COM

- u zaměstnance 6,5 procenta z vyměrovacího základu,
- u osoby samostatně výdělečně činné:
  - a) 29,2 procenta z vyměrovacího základu, z toho 28 procent na důchodové

pojištění a 1,2 procenta na státní politiku zaměstnanosti, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou důchodového pojištění,

- b) 2,3 procenta z vyměrovacího základu, jde-li o osobu samostatně výdělečně činnou účastnou nemocenského pojištění,
- u osoby dobrovolně účastné na důchodovém pojištění 28 procent z vyměrovacího základu.

Částka průměrné mzdy pro účely pojistného je 27 006 Kč (26 611 Kč v roce 2015). Maximální vyměrovací základ pro placení pojistného je 1 296 288 Kč (1 277 328 Kč v roce 2015).

(12)

ČSSZ

Co se mění v pojištění osob samostatně výdělečně činných?

Zrušení důchodového spoření upravuje sazby důchodového pojištění. Nejvýznamnější změny v placení pojistného na důchodové pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) tradičně nastanou po podání Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ.

Na základě zákona o ukončení důchodového spoření už nemohou jeho účastníci uplatňovat zvláštní sazbu pojistného. OSVČ odvádějí v letošním roce pojistné na důchodové pojištění ve výši 29,2 procenta z vyměrovacího základu, tzn. stejně jako v roce 2015. Pro účely placení záloh platí snížená sazba pojistného naposledy za měsíc prosince 2015 (splatnost zálohy od 1. 1. 2016 do 20. 1. 2016). Za měsíc leden 2016 a následující platí pouze sazba ve výši 29,2 procenta z měsíčního vyměrovacího základu (splatnost lednové zálohy je od 1. 2. 2016 do 20. 2. 2016).

Hlavní samostatná výdělečná činnost

- OSVČ vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost (SVC) už v roce 2015 platí od ledna 2016 do měsíce předcházejícího měsíci podání Přehledu o příjmech a výdajích za rok 2015 (dále jen Přehled) zálohy na důchodové pojištění ve výši podle daňového základu

roku 2014, minimálně 1 943 Kč měsíčně,

- v měsíci podání Přehledu za rok 2015 a měsíce následující platí OSVČ zálohy podle daňového základu dosaženého v roce 2015, minimálně 1 972 Kč. Platba záloh na pojistné na důchodové pojištění je v případě hlavní SVC i nadále povinná,
- minimální roční vyměrovací základ pro OSVČ vykonávající hlavní SVC v roce 2016 činí 81 024 Kč (79 836 Kč v roce 2015).

Vedlejší samostatná výdělečná činnost

- OSVČ vykonávající vedlejší SVC již v roce 2015 s povinností platit zálohy na pojistné platí od ledna 2016 do měsíce předcházejícího měsíci podání Přehledu zálohu na pojistné podle daňového základu roku 2014, minimálně 778 Kč,
- v měsíci podání Přehledu a měsíce následující platí OSVČ zálohy podle daňového základu dosaženého v roce 2015, minimálně 789 Kč.

Placení nemocenského pojištění

V platnosti zůstává stanovení maximálního měsíčního základu nemocenského pojištění, účinného od 1. 1. 2014. Každá OSVČ si i v roce 2016 určuje měsíční základ nemocenského pojištění svou platbou. Měsíční základ nemůže být nižší než minimální (5 000 Kč) a zároveň nemůže být vyšší než maximální základ stanovený podle počtu měsíců výkonnosti a výše určeného vyměrovacího základu na naposledy podá-

ném Přehledu, jestliže není starší tři let. Pro představu uvádíme příklad: určený vyměrovací základ z posledního Přehledu činí 120 000 Kč a výkon činnosti je 10 měsíců, maximální měsíční základ nemůže být vyšší než 12 000 Kč (120 000/10).

Výši osobního maximálního měsíčního základu a výši platby na nemocenské pojištění v sazbě 2,3 procenta je možné si spočítat pomocí kalkulačky uvedené na webu ČSSZ www.cssz.cz (Pojištění OSVČ – Dávky – Příklady výpočtu dávek nemocenského pojištění OSVČ). Splatnost pojistného na nemocenské pojištění, způsob úhrady, podmínky účasti na nemocenském pojištění, nárok na dávky a princip stanovení výše dávek zůstávají pro letošní rok beze změn.

Jak lze platit zálohy?

OSVČ může platit zálohy na delší než měsíční období, ale vždy jen do budoucna a nejdelší do konce kalendářního roku. Platbu záloh na pojistné do budoucna musí OSVČ oznámit příslušné okresní správě sociálního zabezpečení. Platba může být použita na úhradu záloh do budoucna, pouze pokud OSVČ nemá žádný závazek vůči ČSSZ.

ZDROJ: ČSSZ

INFORMUJEME

O příspěvek na mobilitu si musí většina příjemců znovu požádat

Lidé, kterým Úřad práce ČR přiznal v letech 2012 a 2013 příspěvek na mobilitu, si musejí podat novou žádost o tuto dávku.

Platnost nároku na příspěvek skončila těmto osobám 31. 12. 2015. Žádost musejí klienti Úřadu práce ČR doručit do 31. 1. 2016. Pokud to bude později, nevznikne nárok na dávku už od ledna. „Během listopadu a prosince zoreselal Úřad práce ČR dotčeným klientům informativní dopis, jehož přílohou je také formulář žádosti. Tu je nutné vyplnit a podat na příslušném kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR nebo ji poslat poštou,“ vysvětluje generální ředitelka Úřadu práce ČR Kateřina Sadílková.

Příznámý příspěvek na mobilitu

„Správné řízení o přiznání příspěvku bude velice jednoduché. Předpokládáme, že většina klientů v roce 2015 uplatnila žádost o přechod nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením (OZP), tudíž jim bude moci Úřad práce ČR dávku přiznat bez zbytečných odkladů,“ upozorňuje ředitelka Odboru pro sociální věci Generálního ředitelství Úřadu práce ČR Zdeňka Cibulková. Zvláštní skupinu příjemců příspěvku na mobilitu tvoří lidé, kteří si o něj požádali podle platné legislativy účinné do 31. 12. 2013, ale úřad o této žádosti rozhodl až po 1. 1. 2014. Jde o zhruba 3 000 osob. Tito klienti nemusejí o dávku opětovně žádat, protože Úřad práce ČR je povinen u těchto osob zahájit správní řízení z moci úřední o přiznání příspěvku.

Podmínky pro získání dávky

Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší jednoho roku, která má nárok na průkaz OZP označený symbolem ZTP nebo ZTP/P. Další podmínkou pro získání dávky je, že se člověk opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje za úhradu, např. do práce, do školy, k lékaři apod., nebo se nechává za úhradu pravidelně dopravovat.

Měsíční výše dávky činí 400 Kč. V roce 2014 vyplatil Úřad práce ČR 2 795 000 dávek v celkovém objemu 1 111 228 tis. korun. Od ledna do října 2015 to bylo 957 422 tis. korun v rámci 2 393 080 poskytnutých příspěvků.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

Požádejte si o dotaci na vznik a provoz mikrojeslí!

Čeští rodiče dlouhodobě pocítují nedostatek zařízení, která poskytují péči o nejmenší děti, případně jejich dostupnost. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR se snaží tuto situaci postupně zlepšovat.

Po úspěšné výzvě ke vzniku a provozu dětských skupin nyní Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR vyhláší v rámci Operačního programu Zaměstnanost dvě výzvy, které podporují vznik tzv. mikrojeslí. Mikrojesle jsou koncipovány jako veřejná služba péče o děti, která nabízí pravidelnou profesionální péči o děti od šesti měsíců do čtyř let v kolektivu maximálně čtyř dětí, a to pět dní v týdnu minimálně osm hodin denně. „Ze zahranických zkušeností, kde obdobná zařízení fungují již řadu let, vyplývá, že služby poskytující péči o nejmenší děti by měly být dostupné všem zájemcům, tedy jako veřejná služba. Soukromá zařízení jsou totiž pro řadu rodičů finančně nedostupná,“ uvedla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová.

Pilotně ověřit systém služeb

Výzvy č. 126 a 127 Pilotní ověření péče o nejmenší děti v mikrojeslích, vyhlášené v rámci Operačního programu Zaměstnanost, umožňují obcím, organizacím zřízeným obcemi či neziskovým organizacím získat finanční podporu na vybudování a provoz mikrojeslí. Finanční prostředky mohou být využity i na vzdělávání, ve kterém je možné mj. získat profesní kvalifikaci Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky.

Cílem je pilotně ověřit nový systém služeb, které poskytují péči o předškolní děti, zajistit průběžné vzdělávání chův pro tato zařízení a zviditelnit možnosti zavedení tzv. garance místa v předškolních zařízeních

pro děti od jednoho roku věku a zájem o tuto službu. V případě, že se systém osvědčí, budou připraveny příslušné legislativní změny.

Kde zjistit více informací?

Projekty na vznik a provoz mikrojeslí by měly být realizovány buď přímo obcí, nebo ve spolupráci s obcí. Příjemci finanční podpory budou úzce spolupracovat s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, které nabídne komplexní poradenství a podporu, účast na workshopech, konferencích apod.

Hlásit se mohou zájemci z celé České republiky. Jedna výzva, na niž je vyčleněno 40 milionů korun, je určena pro Prahu, druhá pro žadatele z regionů. Pro ně je připraveno celkem 100 milionů korun. Žádosti o podporu je možné předkládat od 16. května do 6. června 2016. Více informací na www.esfcr.cz (Výzvy).

(12)

FOTO: © DMITRIY KALININ | DREAMSTIME.COM

Služby pro domácnost mohou být dalším účinným opatřením aktivní politiky zaměstnanosti

Jako nástroj aktivní politiky zaměstnanosti mohou služby pro domácnost přispět hned ke třem významným pozitivním efektům: ke tvorbě nových pracovních míst pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, k lepšímu sladění práce a rodiny a v neposlední řadě ke snížení práce načerno v domácnostech.

Takové jsou závěry projektu financovaného z Evropského sociálního fondu, jehož cílem bylo analyzovat současnou situaci a možnosti aplikace nového opatření do praxe.

Inspirace ze zahraničí

Rodiče malých dětí, absolventi, osoby se zdravotním postižením nebo třeba lidé v předdůchodovém věku – to jsou skupiny uchazečů, kterým hrozí dlouhodobá nezaměstnanost a sociální vyloučení. Úřad práce ČR jim proto věnuje zvýšenou péči. Veřejně prospěšné práce, zřizování společensky účelných pracovních míst nebo třeba rekvalifikace a řada projektů hrazených z národních i evropských peněz jsou jen některé nástroje, kterými se Úřad práce ČR snaží zvýšit jejich šance na trhu práce. Na druhou stranu existuje ještě řada možností, jak tento systém posílit. Jednou z nich mohou být právě služby pro domácnost. Fungují v řadě evropských zemí a podařilo se díky nim vytvořit desítky až stovky tisíc nových pracovních míst. Tak například ve Francii, kde tento systém existuje už od roku 1994, vzniklo 330 tisíc pracovních míst zaměřených především na oblast úklidových prací v domácnostech, ale také na péči o děti a seniory. V Belgii vzniklo za posledních devět let více než 150 tisíc pracovních míst, v Německu pak během osmi let 240 tisíc míst. V těchto službách pracují lidé většinou na částečný úvazek a v tzv. drobných službách, jde například o žehlení, přípravu jídel, drobné šití či nákupy.

Profesionalizace služeb

Důvodů pro jejich zavedení bylo hned několik. Kromě řešení nezaměstnanosti to byly zejména rostoucí potřeba sladit aktivity vykonávané

v rámci rodiny s pracovními aktivitami, a to i v důsledku oslabující se mezigenerační výpomocí a stárnutí populace, a dále růst podílu osob využívajících služby pro domácnost v rámci neformálního sektoru. „Jde o systém, který nabízí celou řadu možností, jak pomoci lidem nezaměstnaným i pracujícím,“ říká generální ředitelka Úřadu práce ČR Kateřina Sadílková a dodává: „Aby ale mohl fungovat v našich podmínkách, je nutné nastavit parametry, které dokážou zajistit profesionalizaci poskytovaných služeb, ochranu domácnosti a kvalitní pracovní místa.“ Základním předpokladem úspěšnosti potenciálně nového opatření aktivní politiky zaměstnanosti je, aby bylo cenově dostupné. Jen tak je možné vzbudit a udržet zájem o tyto služby a umožnit vznik prostorů pro tvorbu nových pracovních míst v domácnostech.

Nejde o úplnou novinku

„Cílem tohoto projektu bylo vytvoření analýzy konceptů služeb pro domácnost v zahraničí a současného stavu v ČR a metodiky implementace nástroje služeb pro domácnost, jejíž postupy by mohly být v následujícím období aplikovány do praxe. V první fázi je optimální spustit národní pilotní projekt, který doporučené parametry ověří v praxi a také poskytne čas na nezbytné legislativní úpravy. Pak bude možné plynule přejít do běžné praxe,“ vysvětluje Vít Jásek, jeden z hlavních metodiků projektu. Mýšlenka takového zaměstnávání uchazečů není úplně nová. Poprvé ji vyzkoušely v letech 2005–2006 tehdejší úřady práce ve Znojme, Hodoníně a ve Vyškově. Bylo to v rámci pilotního projektu s názvem Příležitostná registrovaná práce. Jeho hlavním cílem byly pře-

FOTO: © JEVITIC | DREAMSTIME.COM

vence dlouhodobé nezaměstnanosti a motivace uchazečů k návratu na trh práce. „Podařilo se nám zapojit celkem 164 uchazečů u 89 zaměstnavatelů,“ říká tehdejší ředitel Kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR Věryškové a nyní náměstek ministerstva práce a sociálních věcí Jan Marek a dodává: „Pracovali například v obchodě při doplňování zboží, při úklidu obcí nebo v pořadatelských službách při 200. výročí bitvy u Slavkova a osvědčili se.“

Výhody služeb pro domácnost

V této oblasti existuje obrovský potenciál pro tvorbu kvalitních a navíc flexibilních pracovních míst, jako

jsou např. částečné úvazky. Ty jsou přitom vhodné právě pro osoby ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností. Pod služby pro domácnost je možné zahrnout široký okruh činností vykonávaných přímo v domácnostech, např. úklid, žehlení, praní, ale i doučování dětí nebo činnosti „kolem domu“, jako jsou zahradnické práce. V neposlední řadě je plusem také praxe fakt, že služby pro domácnost jsou vykonávány zejména v místě bydliště zájemce či uchazeče o práci, případně v jeho bezprostřední blízkosti, a mohou tak vytvářet pracovní příležitosti i v odlehlejších regionech.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

(Foto na straně 1)

© Katarzyna Bialasiewicz | Dreamstime.com

Úřednice zachránily život klientovi

Čtyřem zaměstnankyním Kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR v Židlochovicích věděcí jeden z klientů za svůj život.

Začátkem prosince se na Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR v Židlochovicích dostal asi šedesátiletý klient, aby si zde vyřídil své záležitosti. Po chvíli se ozvala z čekárny rána. Čtyři úřednice vyběhly z kanceláře, aby se podívaly, co se stalo. Když uviděly ležet na zemi muže, snažily se ho zvednout a posadit na židli. Ten z ní ale začal opět padat. Ženy ho tedy položily na zem a vytvořily linku 155. Mezitím klient ztratil vědomí a nedýchal. Zaměstnankyně Úřadu práce ČR začaly okamžitě provádět střídavé masáže srdce, kontrolovaly jeho dech a pulz. Zároveň byly v kontaktu s operátorem záchranné služby, který jim po telefonu radil, jak postupovat. V době, kdy muž nabyl vědomí, dorazila na místo sanitka a lékař z nedalekého zdravotnického zařízení.

V nemocnici klient, který podle lékařské zprávy prodělal zástavu srdce, podstoupil operaci, při níž mu lékařovi voperovali kardiostimulátor. Několik dní poté se na pracoviště dostavila jeho manželka a oznámila úřednicím, že její muž je v pořádku a v domácím ošetřování. „Jen díky rychlé reakci těchto zaměstnankyň se tak podařilo zachránit život člověka, který by v opačném případě s největší pravděpodobností zemřel, a za to jim patří velký dík,“ vyzdvihuje ředitel Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Brně Josef Bürger. „Tento počín, byť je naší občanskou povinností poskytnout první pomoc, svědčí o vysokém morálním kreditu zaměstnanců tohoto pracoviště a já si jich za to nesmím vézt,“ dodává ředitel Kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR v Židlochovicích Ondřej Pihál. „Naše reakce byla naprosto spontánní a věříme, že by se takto zachoval každý z našich kolegů. Ten pocit, že jste zachránili nečť život, rozhodně stojí za to,“ uzavírají shodně všechny kolegyňe, které si podle ní na záchraně života klienta.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

V Neratovicích nabízí Úřad práce ČR služby pod jednou střechou

Prostory odpovídající požadavkům dnešní doby a ještě lepší servis nabízí klientům od 4. ledna Kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR v Neratovicích. Svě služby nově poskytuje pod jednou střechou na adrese Na Výsluní 1234.

Na konci loňského roku se část oddělení nepojistných sociálních dávek – dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči přestěhovala z náměstí Republiky číslo 400 do administrativní budovy v ulici Na Výsluní, kde místní kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR klientům poskytují své služby i v rámci všech ostatních agend. Sestěhování tak lidem přineslo mnohem větší komfort a úsporu času. Nové prostory se nacházejí v objektu, který je v majetku města. Budova byla v uplynulých mě-

sících rekonstruována a stavební úpravy maximálně zohlednily specifické potřeby kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR. Přesun proběhl v co nejkratším čase a s minimálním dopadem na klienty. „Plusem přesídlení části oddělení nepojistných sociálních dávek bude nejen poskytování služeb pod jednou střechou, ale také ještě plynulejší provoz. Lidé tak vyřídí své záležitosti mnohem rychleji,“ uvádí ředitelka Kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR v Neratovicích Romana Aurbrechtová.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

EU ■ Pracovní vykořisťování cizinců nelze tolerovat

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR ukončilo dvouletý projekt zaměřený na negativní jevy provázející pracovní migraci z tzv. nových členských států Evropské unie.

V rámci projektu Inovacemi k prevenci pracovního vykořisťování občanů EU se v létě letošního roku uskutečnila informační kampaň upozorňující na rizika pracovního vykořisťování občanů Bulharska. Cílem informační kampaně bylo zvýšit povědomí cizinců, resp. občanů Bulharska přicházejících do České republiky za práci, o jejich právech a povinnostech. Kromě letáků a plakátů v bulharském jazyce byl natočen i filmový spot, který je volně přístupný na YouTube. Po ukončení kampaně bylo následným šetřením zjištěno, že poskytnuté informace pomohly polovině respondentů zlepšit jejich pracovní i životní situaci.

V České republice pracuje přibližně 15 tisíc bulharských občanů, v období sezonních prací se jejich počet zvyšuje.

Část materiálů byla vydána v českém jazyce a zaměřovala se především na představitele institucí, které mají možnost ovlivnit situaci na trhu práce ve vztahu k bulharským občanům (inspektoři práce, orgány činné v trestním řízení, neziskové organizace a další).

NÁVRH PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ

Poznatky a informace získané během dvouleté realizace projektu umožnily formulovat návrh koncepce na prevenci pracovního vykořisťová-

ní občanů EU a navrhnout systémové změny vedoucí k účinnější prevenci. Byla navržena i řada konkrétních doporučení, například posílit předodjezdovou informovanost, zajistit cílenou kontrolní činnost v místech, kde by mohlo pracovní vykořisťování vzniknout, zřídít krizové centrum s nepřetržitým provozem, zkvalitnit monitoring pracovních agentur a v případě nekalých praktik jim odejmout licenci, zřídít finanční políci, zvýšit u odborné i široké veřejnosti povědomí o problematice pracovního vykořisťování a další.

Projekt Inovacemi k prevenci pracovního vykořisťování občanů EU realizoval Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR z prostředků Evropského sociálního fondu ve spolupráci s experty z Bulharska a Rakouska.

(12)

■ Projekt

„Novou šanci“ dostalo 317 nezaměstnaných

Do projektu s názvem Nová šance, který realizoval Úřad práce ČR prostřednictvím Krajské pobočky v Brně a jenž financoval výhradně Evropský sociální fond, se zapojilo 317 uchazečů o zaměstnání a 272 zaměstnavatelů.

Cílem programu, který Úřad práce ČR spustil na začátku září roku 2014, byla podpora zaměstnávání lidí, jež byli v evidenci úřadu déle než jeden rok a žijí ve venkovských regionech Jihomoravského kraje. Konkrétně šlo o spádové oblasti Boskovice, Břeclav, Bučovice, Hodonín, Ivančice, Kyjov, Mikulov, Moravský Krumlov, Pohořelce, Tišnov, Veselí nad Moravou a Znojmo. Do programu mohlo vstoupit minimálně 300 zájemců, kteří jsou určitým způsobem znevýhodnění na trhu práce.

ZACÍLENO NA DLOUHODOBĚ NEZAMĚŠTANÉ

Podstatou programu byl příspěvek na vyhrazené společensky účelné pracovní místo, na které firma přijala dlouhodobě nezaměstnaného uchazeče. Pokud splnila veškeré podmínky a zároveň měla i provozovnu na území některého z uvedených regionů, poskytl jí Úřad práce ČR měsíční příspěvek ve výši 13 400 Kč. A to po dobu až osmi měsíců. „Výsledky projektu ukazují, že jsme zvolili správnou cestu.

Konečný počet zapojených uchazečů a společností přesáhl původně plánovaný stav. Cíl programu se nám tak podařilo naplnit na sto procent,“ říká ředitel Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Brně Josef Bürger. Do projektu vstoupilo 183 žen (57,7 procenta z celkového počtu účastníků) a 134 mužů (42,3 procenta). Téměř pětina zařazených osob bylo méně než 25 let (19,6 procenta) a naopak 16,7 procenta tvořili lidé starší 50 let. Celkem 40 procent z podpořených účastníků bylo v evidenci Úřadu práce ČR déle než dva roky. Z hlediska kvalifikační struktury tvořily největší skupinu vyučené (45 procent). Středněškolské vzdělání s maturitou mělo 35 procent účastníků a osob se základním vzděláním bylo 15 procent.

Vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání pak mělo pět procent z podpořených uchazečů.

JAKÉ PRACOVNÍ POZICE FIRMY NABÍZELY?

„Novou šanci“ dostali účastníci projektu nejčastěji v rámci dělnických profesí a pomocných prací. Firmy je dále zaměstnávaly jako prodávče v prodejnách, administrativní pracovníky, kuchaře, číšníky a servírky, skladníky, svařeny či šičky. Nejvyšší počet dohod uzavřela se zapojenými uchazeči společnost Lesy ČR, s. p., dále pak Služby Města Veselí nad Moravou, Forlit, a. s., a ZV SEDLEČ. V současné době připravuje Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Brně nový

FOTO: © WIKERASTUDIO | DREAMSTIME.COM

cielený program. Tentokrát se zaměřil na podporu zaměstnanosti dlouhodobě evidovaných uchazečů, kteří žijí v Brně.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

Ministerstvo navrhuje pečovatelskou dovolenou na tři až šest měsíců

Česká republika je zemí s nejvyšším podílem neformální péče v Evropě. Podpora neformálních pečovatelských v kontextu rodinné politiky a politiky zaměstnanosti patří k prioritám Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

Poptávka po neformální péči vzrůstá především v důsledku demografického stárnutí populace. Do roku 2050 se podíl osob ve věku 80 a více let v zemích OECD zvýší ze současných čtyř procent na téměř deset procent. Neformální pečující v EU tvoří 70 až 90 procent všech poskytovatelů péče, z toho jsou dvě třetiny ženy. Poskytování péče vede často k přerušování pracovní kariéry, výpadku příjmu a zvýšení rizika chudoby.

Kulatý stůl o neformální péči

Pod záštitou náměstkyne sekce pro sociální a rodinnou politiku Zuzany Jentschke Stöcklové a za účasti náměstkyne sekce sociálně pojistných systémů Ivy Merhautové se uskutečnil 9. prosince kulatý stůl s názvem Neformální péče v ČR: východiska a návrhy řešení. Kulatého stolu se zúčastnilo na 40 zástupců a zástupců odborné veřejnosti z řad veřejné

správy, akademické sféry, sociálně-zdravotních služeb, nestátních neziskových organizací zastupujících zájmy osob se zdravotním či mentálním postižením a osob pečujících, center pro komunitní práci a organizací podporujících dobrovolnickou činnost. V průběhu setkání se diskutovalo o možnostech podpory neformálních pečovatelských, především postavení dlouhodobě pečujících, pečovatelské dovolené a situace rodin, které se starají o osobu blízkou v terminálním stadiu nemoci, dále pak situace v ambulanci a mobilní hospicové péči.

Volno pro pečující osobu

Zástupkyněmi Ministerstva práce a sociálních věcí ČR byl představen základní rámec ministerského návrhu, jehož hlavním cílem je zajištění zákonného nároku na volno pro pečující osobu a její zabezpečení příjmem v situaci, kdy dojde u někoho z okruhu

FOTO: © MATRYNYA BALASHEWICZ / DREAMSTIME.COM

osob blízkých k náhlému zhoršení zdravotního stavu, který vyžaduje přítomnost pečující osoby a pomoc není zajištěna jiným způsobem. Návrh počítá s délkou pečovatelské dovolené v rozmezí tři až šesti měsíců, po tuto dobu by pečující osoba byla ze zákona uvolněna ze zaměstnání. Návrh předpokládá i zavedení nároku pečující osoby na peněžitou pomoc při péči – tzv. ošetrovné, jejímž cílem

by byla finanční kompenzace ušlého výdělku. V diskuzích příspěvkých mimo jiné zaznělo, že Česká republika patří v rámci evropských zemí k těm s méně rozvinutou formální terénní péčí. Většina veřejných služeb domácí péče zahrnuje často pouze dovoz jídla. Úroveň dostupnosti a nabídky služeb formální péče poskytované v domácím prostředí je nedostatečná potřebám uživatelů.

(12)

(Foto na straně 1: © Alexander Raths / Dreamstime.com)

Sociální podnikání

Podnikatelka na invalidním vozíku provozuje i chráněnou dílnu

Kateřinu Zajicovou upoutala dětská mozková obrna na invalidní vozík. Nevzdala se a naučila se s handicapem plnohodnotně žít. Dnes je z ní maminka dvou dětí a úspěšná majitelka kamenného i elektronického obchodu s použitým šatstvem, který zároveň funguje jako chráněná dílna.

Manželé Zajicovi žijí v Krnově, kam se přestěhovali z Karviné, kde Radek Zajíc provozoval velký obchod s nábytkem. Obchod prodal a v Krnově koupil objekt s nebytovými prostory, které se snažil pronajmout. Neúspěšně. „Manželka v té době hodně a ráda navštěvovala různé výprodeje a second handy. A to nás přivedlo na myšlenku otevřít si v našich nebytových prostorách vlastní prodejnu s použitým šatstvem,“ líčí zdroj podnikání Radek Zajíc, který je po narození druhého potomka manželce velkou oporou a pomáhá jí s řízením podniku.

Kateřina Zajicová nejdříve provozovala pouze kamennou prodejnu se čtyřmi zaměstnanci, od roku 2013

zprovoznila i elektronický obchod, který dostala jako přídatek k zakoupenému vybavení. Dnes v kamenné prodejně pracuje sedm lidí a z malého nevýznamného e-shopu se stal největší elektronický obchod s použitým šatstvem v České republice a údajně i v Evropě. Pracuje v něm na 50 zaměstnanců, většinu z nich tvoří lidé se zdravotním postižením. Zajicovi mají na skladě vždy minimálně 50 tisíc položek, což klade vysoké nároky na technické, zvláště softwarové vybavení. Nedávno si museli nechat vyrobit software na míru, protože existující programy pro second handy nestačily na takové množství zboží a nastavených filtrů.

PRACOVAT NA NĚČEM, CO MÁ SMYSL

Kateřina Zajicová přiznává, že zdravotní postižení jí v každodenním životě hodně omezuje, ale žije svůj život naplno. A díky svému podnikání umožňuje plnohodnotný život i dalším lidem s handicapem, přestože je to pro ni mnohem složitější. Pro své zaměstnance musí práci přizpůsobovat, vyhledávat takovou, která je pro ně nejen zajímavá, ale i zvládnutelná. Časově náročná je i agenda spojená s čerpáním nejrůznějších dotací, z Úřadu práce ČR, evropských sociálních fondů aj. „Na jednu stranu je prima, že existuje systém dotací, protože mi umožňuje zaměstnat daleko více lidí se zdravotním postižením, než bych za normálních okolností zvládla. Na druhou stranu je s tím tolik papírování, že si kolikrát říkám, zda to má smysl,“ zamýšlí se Kateřina Zajicová. Okamžitě však dodává: „Ale

Pro podnikatelku Kateřinu Zajicovou bylo zcela přirozené nabídnout práci lidem, které potkal obdobný osud jako jí.

FOTO: ARCHIV KATEŘINY ZAJICOVÉ

vždy znovu a znovu docházím k závěru, že to smysl má. Ne kvůli penězům, ale pro ten pocit, že pomáháme lidem najít místo ve společnosti, vytváříme určitou funkční komunitu, která namísto běhání po úřadech pracuje na něčem, co má smysl.“ A stejného názoru je i její manžel: „Celý byznys

stál spoustu peněz a návratnost bude kdoví kdy. Máme ale obrovský benefit, který si užíváme – to, že jsme dali lidem možnost a šanci najít práci, která je baví, v níž jsou spokojeni a na kterou stačí,“ hodnotí společně podnikání Radek Zajíc.

DANUTA CHLUPOVÁ (redakčně upraveno)

Kdo má letos nárok na starobní důchod?

Lidé, kteří letos dosáhnou důchodového věku a získají potřebnou dobu pojištění alespoň 32 let, mohou podat žádost o starobní důchod.

Důchodového věku dosahují v letošním roce muži narození roku 1953, bezdětné ženy narozené v lednu až srpnu 1954, ženy narozené v lednu až srpnu 1955, které vychovaly jedno dítě, ženy narozené v lednu až srpnu 1956, jež vychovaly dvě děti, ženy narozené v lednu až srpnu 1957, které vychovaly tři či čtyři děti, a ženy narozené v lednu až srpnu 1958, jež vychovaly pět a více dětí.

Rozhodnutí, zda odejít do starobního důchodu, musí udělat každý sám. Jde o jeho právo, nikoliv povinnost. Také termín, od něhož chce důchod přiznat, si volí sám žadatel. Dosažení důchodového věku není důvodem k ukončení zaměstnání či podnikání. To znamená, že člověk, který se rozhodne dále pracovat, může pokračovat ve výdělečné činnosti i po vzniku nároku na starobní důchod. Tzv. přesluhování je možné si navyšovat procentní výši důchodu.

Jak podat žádost o důchod?

Rozhodne-li se občan podat žádost o důchod, musí se dostavit na příslušnou okresní (v Praze Pražskou, v Brně Městskou) správu sociálního zabezpečení (OSSZ) podle místa trvalého pobytu. Do žádosti o důchod je třeba uvést a ověřit mnoho údajů, proto ji se žadatelem vyplňuje pracovník důchodového oddělení. Ten, kdo si pro tento důležitý úkon chce

sjednat konkrétní termín, má možnost využít službu on-line objednávání na webu ČSSZ: <http://objednavni.cssz.cz/>. Na OSSZ je však možné přijít i bez předchozího objednání kdykoliv během úředních hodin.

Žádost o starobní důchod je možné podat nejdříve čtyři měsíce před požadovaným dnem přiznání důchodu.

Výpočet starobního důchodu

Základní výměra důchodu v roce 2016 je 2 440 Kč měsíčně. Procentní výměra důchodu činí za každý celý rok důchodového pojištění získaný do doby nároku na důchod 1,5 procenta výpočtového základu. Pro stanovení výpočtového základu je důležitý osobní vyměrovací základ, tj. měsíční průměr všech příjmů dosažených v rozhodném období. Rozhodné období je u důchodů přiznaných v letošním roce období let 1986 až 2015. Pro stanovení výpočtového základu z osobního vyměrovacího základu platí v roce 2016 dvě redukční hranice: I. redukční hranice 11 883 Kč a II. redukční hranice 108 024 Kč. Výpočtový základ se z osobního vyměrovacího základu stanoví tak, že částka do I. redukční hranice náleží v plné výši, z částky nad I. do II. redukční hranice náleží 26 procent, k částce nad II. redukční hranice se nepřihlíží.

FOTO: © RUSLAN HUZAR / DREAMSTIME.COM

Důchodová kalkulačka ČSSZ

Lidé snadno pomocí důchodové kalkulačky ČSSZ na www.cssz.cz (Důchodové pojištění – Důchodová kalkulačka) zjistí, jaký je jejich důchodový věk, kdy do dosáhnou, jakou musejí získat dobu pojištění, a mohou si spočítat orientační výši svého důchodu. Údaje, které se doazývají do kalkulačky (délka doby pojištění a výdělky), získají z informačního listu důchodového pojištění, o jehož zaslání mohou ČSSZ jednou ročně zdarma požádat, nebo nahlédnutím do svého „konta“ pojištění online na ePortálu ČSSZ.

ZDROJ: ČSSZ

Publikace

Meziobecní spolupráce – inspirativní cesta, jak zlepšit služby veřejnosti

Nová publikace s tímto názvem, kterou vydal Svaz měst a obcí ČR, shrnuje výsledky projektu na podporu meziobecní spolupráce, jenž začal v květnu 2013 a skončil vloni v listopadu.

„Je nadmíru jasné a oprávněné, že občané od své obce očekávají kvalitní a rychlé služby. Pokud jsou s nimi spokojeni, rádi se vracejí domů. Jak ale docílit toho, aby naše obce byly příjemným místem pro život, dále se rozvíjely a jejich obyvatelé na ně byli hrdí? Významným pomocníkem je meziobecní spolupráce,“ říká v úvodu publikace předseda Svazu měst a obcí ČR a starosta Kyjova František Lukl. Dodává, že proto, aby spolupráce mezi obcemi dobře fungovala, nesmí být uměle nařízená. Musí vzniknout jako potřeba odspodu, seshora má být pouze lehce usměrnována tak, aby příklady dobré praxe z jednoho konce země byly přirozenou, přijatelnou a motivující inspirací pro ostatní.

Podklady pro koncipování sociální politiky

Na projektu na podporu meziobecní spolupráce se podílelo přes 1 100 pracovníků v kooperaci s více než 470 motivujícími starosty. Díky nim meziobecní spolupráce nasazená žila v celé řadě obcí. Kromě publikace jsou výstupem projektu také zásadní strategické dokumenty. Vzniklo 186 analýz, 186 strategií, akčních plánů a dalších dokumentů, z nichž je teď možné čerpat informace a využívat je k dalšímu plánování a rozhodování.

Data získaná v rámci projektu jsou jedinečná a velmi rozsáhlá, tak podrobně totiž Česká republika dosud nebyla mapována. Například Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR chce z těchto podkladů vycházet při koncipování sociální politiky. Publikaci shrnující výsledky projektu slavnostně pokřtili na XVIII. celostátní finanční konferenci předseda Svazu měst a obcí ČR a starosta Kyjova František Lukl, náměstkyne ministryně práce a sociálních věcí pro sociální a rodinnou politiku Zuzana Jentschke Stöcklová, náměstkyne ministryně práce a sociálních věcí veřejné správy Jana Vildumetzová a ředitel Kanceláře pro projekty a vzdělávání Svazu měst a obcí ČR Jaromír Jech. „Publikace popisuje východiska meziobecní spolupráce v České republice, srovnává situaci u nás i v zahraničí a samozřejmě uvádí také cíle a priority. Samostatné kapitoly se věnují hlavním oblastem projektu – školství, sociálním věcem, odpadovému hospodářství a dále volitelně tématům podle preferencí obcí,“ říká vedoucí odborného týmu projektu na podporu meziobecní spolupráce Marek Jetmar. Publikace vyšla jak v tištěné, tak v elektronické podobě a je dostupná na webu projektu www.obcesobe.cz.

ZDROJ: SVAZ MĚST A OBČÍ ČR

Vox populi

Do jaké míry má být sociální zabezpečení zajištěno státem?

Tři pětiny obyvatel Česka si myslí, že by sociální zabezpečení měl zajistit stát. Vyplývá to z nedávno zveřejněných výsledků Centra pro výzkum veřejného mínění.

FOTO: © MARIO NEUBAUER / DREAMSTIME.COM

V listopadu loňského roku byly do výzkumu Naše společnost, který pravidelně realizuje Centrum pro výzkum veřejného mínění, zařazeny otázky týkající se sociální politiky. Zjišťovaly se názory české veřejnosti na to, do jaké míry by mělo být sociální zabezpečení zajištěno státem, na jaké úrovni sociální zabezpečení podle respondentů je a zda by měly být sociální dávky plošné, nebo určité jen některým skupinám společnosti. Výzkum se mj. zabýval také hodnocením, zda a nakolik podle mínění veřejnosti u nás dochází ke zneužívání systému sociálního zabezpečení.

NA NÁZORY MÁ VLIV ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ

Podrobnější analýza na základě sociodemografických charakteristik ukazuje, že lidé ve věku od 30 do 44 let se výrazně méně přiklánějí k názoru, že o sociální zabezpečení by se měl starat stát (27 procent z nich se zcela přiklonilo k tomuto názoru). Výrazněji než věk nebo vzdělání ovlivňuje názorovou diferenciaci životní úroveň domácnosti. Ti, jejichž životní úroveň je špatná, se v 56 procentech jednoznačně přiklánějí k názoru, že sociální zabezpečení má zajistit stát, mezi těmi, jejichž životní úroveň je dobrá, je tento názor zastoupen jen v 19 procentech.

VĚTŠINA LIDÍ SPOLĚHÁ HLAVNĚ NA STÁT

Názor na průměrnou míru sociálního zabezpečení ze strany státu mohli dotázaní vyjádřit na pětibodové škále, ve které proti sobě na obou koncích stály protikladné výroky (o sociální zabezpečení občanů se má postarat stát vs. o své sociální zabezpečení se mají občané postarat sami). Tři pětiny Čechů (60 procent) se kloní k tomu, že sociální zabezpečení by měl zajistit stát, neutrální názor vyjadřuje zhruba čtvrtina (27 procent) a jen desatina (11 procent) se domnívá, že starost o sociální zabezpečení má být věcí občanů. Oproti roku 2010 mírně narostl podíl těch, kdo se kloní k výroku, že o sociální zabezpečení občanů se má postarat stát (o čtyři procentní body).

DÁVKY VYPLÁCET ADRESNĚ, NEBO PLOŠNĚ?

Z výsledků průzkumu také vyplývá, že polovina populace (51 procent) se přiklání k tomu, aby sociální dávky a služby byly vypláceny adresně, tedy jen těm, kdo je skutečně potřebují. Prostředně, tj. neutrální variantu odpovídá zastává zhruba pětina Čechů (21 procent) a čtvrtina (25 procent) je pro to, aby některé dávky a služby byly vypláceny plošně všem bez ohledu na výši jejich příjmu. Tyto aktuální výsledky jsou ve shodě s názory veřejnosti zjištěnými před pěti lety. Polovina Čechů (49 procent) se také kloní k tomu, že

sociální zabezpečení ze strany státu je příliš slabé, zhruba třetina (32 procent) zastává neutrální stanovisko a jen šestina (16 procent) se přiklání k tvrzení, že sociální zabezpečení ze strany státu je třeba omezit.

DOCHÁZÍ KE ZNEUŽÍVÁNÍ DÁVEK?

Další otázka zjišťovala mínění veřejnosti o míře zneužívání systému sociálního zabezpečení ze strany lidí, kteří pobírají nějaké sociální dávky či využívají jeho služby. Česká veřejnost by se v názoru na rozsah

zneužívání systému sociálního zabezpečení ze strany jeho klientů dala charakterizovat jako rozdělená: 46 procent respondentů považuje zneužívání systému za menšinou záležitost, 46 procent naopak pokládá zneužívání systému za více či méně většinový fenomén. Jasný názor na tuto věc nemá osm procent lidí. Oproti roku 2014 došlo k poklesu podílu lidí, kteří se domnívají, že zneužívání systému sociálního zabezpečení je záležitostí naprostě většiny klientů (o pět procentních bodů).

Rozdílů v názorech na tuto otázku se objevují zejména z hlediska politické orientace (pravice vs. levice) a životní úrovně. To, že je systém sociálního zabezpečení zneužíván většinou, si častěji myslí dotázaní s pracivým smýšlením (58 procent) a ti, kteří deklarují svou životní úroveň jako dobrou (53 procent), kdežto lidé hlásící se k levici se kloní k názoru, že systém je zneužíván menšinou (57 procent), a podobně tak činí i respondenti se špatnou životní úrovní (61 procent).

ZDROJ: CVM

PENZE

Lidé mají špatný přehled o důchodovém systému

O tom, že vybrané prostředky ze sociálního pojištění nestačí pokrýt nutné výdaje na důchodové zabezpečení, neví většina české populace.

V prosinci zveřejnilo Centrum pro výzkum veřejného mínění výsledky šetření týkajícího se důchodového systému. Většina respondentů tohoto průzkumu (41 procent) se domnívala, že je situace týkající se vyplácení důchodů pozitivní (tzn., že objem peněz, z něhož se každý měsíc přeroděluje důchody, je větší nebo stejný s ohledem na zaplacené důchody). Méně lidí (35 procent) bylo přesvědčeno, že situace je negativní, jelikož objem vybraných prostředků je menší než objem vyplácených peněz. Poměrně velké procento lidí (24 procent) přiznalo, že o této záležitosti nemá představu.

VÝDAJE NA DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ

V současné době se v ČR důchody vyplácejí deficitně, což znamená, že množství vybraných prostředků ze sociálního pojištění nepokryje nutné výdaje na důchodové zabezpečení všech občanů. Tento stav lze registrovat od roku 2009, kdy došlo k zastropování výběru sociálního pojištění, čímž se skokově zmenšil objem prostředků, který mířil do sociálního systému. Zároveň se mimo zavedení stropu v tomto roce zmenšila i samotná výše sociálních odvodů od zaměstnavatelů, což dále snížilo celkový objem prostředků, s nímž je možné disponovat.

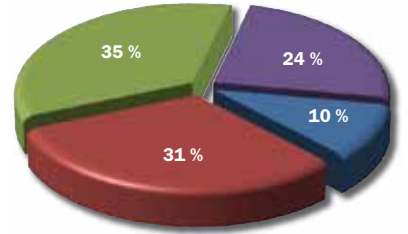
ROZDÍLY MEZI RESPONDENTY

Tento stav většinou správně ohodnotili lidé, kteří deklarovali, že se po materiální stránce mají dobře, a lidé se středním a vyšším vzděláním. Zajímavostí je skutečnost, že zatímco procentuální rozložení odpovědí nebylo statisticky výrazně odlišné u lidí hlásících se k levici a k pravici, u voličů jednotlivých stran statisticky lze významnou odchylku pozorovat (voliči politických stran, které se profilovaly jako levicové, častěji říkali, že vybrané prostředky jsou větší,

kdežto voliči pravicových stran naopak častěji uváděli, že prostředky jsou menší). Větší odchylka se týká také mladších lidí ve věku 15 až 19 let, kteří výrazně častěji uvádějí, že nevědí, jaké jsou vybrané prostředky a výdaje.

ZDROJ: CVM

Když vezmete na jedné straně sociální pojištění, které se každý rok vybere, a na druhé straně důchody, jež jsou vypláceny, jaký je podle vás současný stav v České republice?

- Množství vybraných peněz je stejné jako množství vyplácených peněz.
■ Množství vybraných peněz je větší než množství vyplácených peněz a část zůstává jako rezerva v důchodovém systému.
■ Množství vybraných peněz je menší než množství vyplácených peněz a důchody jsou financovány i jinými zdroji státního rozpočtu.
■ Nevím.

ZDROJ: NAŠE SPOLČENOST - PROJEKT KONTINUÁLNÍHO VÝZKUMU VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ CVM SOU AV ČR, V. I., TERMÍN TERÉNNÍHO ŠETŘENÍ: 2.-9. 11. 2015, POČET DOTÁZANÝCH: 1 054.

Některé důležité údaje (platnost k 1. lednu 2016)

Table with 2 columns: Category (e.g., ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM, MINIMÁLNÍ MZDA) and Description/Value. Includes details on minimum wage, unemployment benefits, and social security contributions.

Table with 2 columns: Category (e.g., Rodičovský příspěvek, DŮCHODY) and Description/Value. Includes details on parental benefits, pensions, and average monthly wage.

* hodnoty stanovené zákonem, nařízením vlády nebo vyhláškou; ** pramen MPSV; *** pramen ČSÚ - aktuální publikované údaje; **** pramen ČSSZ; ***** pramen VÚPM 1) pro veřejnou sféru; 2) důchod vyplácen samostatně (bez současného vyplácení pozistalnostního důchodu) 3) podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu = počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let/počet obyvatel ve věku 15-64 let v %

Evropská komise připravila předpis, který handicapovaným usnadní přístup ke zboží a službám

V prosinci předložila Evropská komise návrh Evropského aktu přístupnosti, který vymezuje společné požadavky na přístupnost některých klíčových produktů a služeb pro osoby se zdravotním postižením na úrovni EU.

Produkty a služby, na něž se předpis vztahuje, byly pečlivě vybrány ve spolupráci se zdravotně postiženými, neziskovými organizacemi a také zainteresovanými firmami. Jde například o bankomaty a bankovní služby, osobní počítače, telefony a televizní vybavení, telefonní a audiovizuální služby, dopravu, elektronické knihy a elektronický obchod. Účelem tohoto návrhu směrnice je především zlepšit fungování vnitřního trhu, a usnadnit tak firmám, aby mohly produkty a služby přístupné handicapovaným nabízet i přes hranice. Společné požadavky na přístupnost se budou vztahovat také na pravidla pro zadávání veřejných zakázek EU a na využívání peněz z EU. V EU má nějakou formu zdravotního postižení přibližně 80 milionů lidí. S ohledem na stárnutí populace se očekává, že do roku 2020 jejich počet vzroste na 120 milionů. Přístupnost je předpokladem toho, aby se mohli aktivně a rovnocenně zapojit do společnosti, a může přispět k inteligentnímu, udržitelnému a inkluzivnímu růstu.

Doložka o přiměřenosti pro malé podniky

„Zdravotní postižení v nemělo lidem bránit v plném zapojení do společnosti. Stejně tak by nemělo

být přeshraniční obchod s produkty a službami přístupnými handicapovaným ohrožen absencí společných evropských pravidel. Prostřednictvím tohoto aktu chceme prohloubit vnitřní trh a využít jeho potenciál ve prospěch firem i občanů se zdravotním postižením. Ve skutečnosti může být přínosný pro nás pro všechny,“ uvedla komisařka pro zaměstnanost, sociální věci, dovednosti a pracovní mobilitu Marianne Thyssenová. Velká pozornost byla věnována tomu, aby byly požadavky na přístupnost přiměřené, zejména s ohledem na malé podniky a mikropodniky. Doložka o přiměřenosti zaručuje, aby požadavky na přístupnost neznamenal neúměrnou zátěž, a pro mikropodniky se počítá s mírnějšími požadavky. Zkušenost ukazuje, že ve většině případů má poskytování produktů přístupných zdravotně postiženým z obchodního hlediska smysl, zejména pokud je přístupnost zohledněna již při projektování produktu.

Výhody pro handicapované i firmy

Evropský akt přístupnosti usnadní výrobci a poskytovatelům služeb vývoj produktů a služeb, které splňují požadavky EU, protože už

FOTO: © ANDRIEY POPOV / I DREAMTIME.COM

nebudou nutné, aby se přizpůsobovali různorodým pravidlům stanoveným jednotlivými státy. Zejména malé podniky tak budou moci plně využít výhod trhu EU.

Díky tomu si budou osoby se zdravotním postižením moci vybrat z větší nabídky přístupných produktů a služeb za zajímavější ceny. Z lepší nabídky mohou těžit také starší občané, pro něž je přístupnost stejně důležitá, a další občané, kteří se potýkají se zdravotními problémy nebo se pohybují ve špatně osvětleném, příliš hlučném či jinak náročném prostředí. Zlepší se tak aktivní zapojení těchto lidí do společnosti včetně oblasti vzdělávání a zaměstnanosti, stanou se více samostatnými a zvýší se počet příležitostí pro jejich mobilitu.

ZDROJ: EC.EUROPA.EU

Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením a EU

Závazky týkající se přístupnosti obsahuje Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením. Úmluva vyžaduje, aby její strany, tedy také EU a její členské státy, podnikly nezbytné kroky včetně legislativních k zajištění přístupnosti. Pokud nebude přijato opatření na úrovni EU, bude každá země EU v zájmu plnění povinností plynoucích z úmluvy i nadále vyvíjet svou vlastní legislativu, což povede ke stále větší roztržičnosti jednotného trhu.

Kroky přijaté na úrovni EU mohou této roztržičnosti předejít a vytvořit na trhu více příležitostí pro podniky. To může snížit náklady na přístupné produkty a služby a v dlouhodobém horizontu mít také příznivý dopad na státní rozpočty. Sníží se tím totiž závislost starších a zdravotně postižených osob na pomoci druhých.

Evropská unie ratifikovala Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením v roce 2011. V úmluvě se na problematiku zdravotního postižení nenahlíží ze zdravotnického nebo charitativního hlediska, ale jako na otázku lidských práv. Zabývá se občanskými, politickými, hospodářskými, sociálními a kulturními právy a celou řadou politických témat: od spravedlnosti přes dopravu, zaměstnanost až po informační technologie a další oblasti. Článek 9 úmluvy členské státy zavazuje k tomu, aby osobám se zdravotním postižením zajistily rovnocenný přístup jako ostatním.

Úmluvu podepsaly všechny členské státy EU a 25 z nich ji rovněž ratifikovalo. Finsko, Irsko a Nizozemsko její ratifikaci připravují. To znamená, že EU i všechny členské státy, které jsou stranami úmluvy, jsou v rámci svých pravomocí odhodlány zajistit a chránit práva osob se zdravotním postižením v ní zakotvená.

ILO

Nová studie: Za prací odešlo do jiné země přes 150 milionů lidí

Mezinárodní organizace práce (ILO) zveřejnila v prosinci výsledky nové statistické studie s odhady o pracovní migraci se zvláštním zaměřením na migranty pracující v domácnostech.

Z 232 milionů migrantů na celém světě je 150,3 milionu těch, kteří odcházejí z rodné země především za lepším pracovním uplatněním. Podle globální studie ILO tvoří pracovní migranti 72,7 procenta migrující populace v produktivním věku (tj. z 206,6 milionu lidí ve věku 15 a více let). Většina – 83 700 000 – jsou muži. „Tato analýza představuje významný příspěvek Mezinárodní organizace práce při podpoře členských států plnit cíle udržitelného rozvoje tzv. Agendy 2030, zejména cíle 8, který se zaměřuje na ochranu všech pracovníků včetně těch migrujících, a také cíle 10 o provádění dobře řízených migračních politik,“ hodnotí význam studie Guy Ryder, generální ředitel ILO.

Hlavně do USA a bohaté Evropy

Do studie byly zahrnuty údaje ze 176 zemí a oblastí, což představuje 99,8 procenta obyvatel v produktivním věku (15 a více let) celého světa. Pracovní migrace se týká všech regionů, ale téměř polovina pracovních migrantů (48,5 procenta) je soustředěných ve dvou oblastech: Severní Americe a severní, jižní a západní Evropě. Nejvyšší podíl migrujících pracovníků pak pochází z arabských států (35,6 procenta). Studie také uvádí, v jakých odvětvích nejčastěji pracují migranti. Drtivá většina pracovních migrantů našla zaměstnání ve službách – 106,8 milionu pra-

covníků, tj. 71,1 procenta. Druhým odvětvím, kde pracuje nejvíce migrantů, je průmysl včetně výroby a stavebnictví (26,7 milionu lidí, tj. 17,8 procenta), následuje zemědělství se 16,7 milionu pracovních migrantů (11,1 procenta). V domácnostech pracuje 7,7 procenta všech pracovních migrantů.

Migranty pracující v domácnostech

Zpráva ILO se více zaměřila právě na počty pracovních migrantů, kteří slouží v domácnostech. Práce v domácnostech je totiž jedním z nejméně regulovaných odvětví. Vzhledem k tomu, že tuto práci vykonávají hlavně ženy a jde o činnost prováděnou v soukromí za zavřenými dveřmi bez dohledu veřejnosti, dochází při ní často k různým formám diskriminace. Odhaduje se, že po celém světě je v domácnostech zaměstnáno 67,1 milionu pracovníků, z nichž 17,2 procenta (tj. 11,5 milionu) tvoří mezinárodní migranty. Podíl je 73,4 procenta (tedy asi 8,5 milionu). Nejvíce migrantů zaměstnaných v domácnostech je v jihovýchodní Asii a Tichomoří (24 procent), následují severní, jižní a západní Evropa (22,1 procenta) a arabské státy (19 procent). V souvislosti se stárnutím populace a dalšími demografickými a socioekonomickými změnami se dá očekávat, že pracovníků v domácnostech bude v následujících letech výrazně přibývat.

ZDROJ: ILO

Rodina

Péče o předškolní děti v EU – dostupnější a inkluzivní

Péče a vzdělávání v raném dětství jsou důležité jak pro zajištění rovných příležitostí dětí, tak pro lepší sladění profesního a rodinného života rodičů.

Na webových stránkách Evropské komise publikoval Daniel Molinuevo, výzkumný pracovník nadace Eurofound (Evropská nadace pro zlepšování životních a pracovních podmínek), článek týkající se dostupnosti péče o předškolní děti v zemích EU. Jak se v něm uvádí, přístupu ke službám péče o předškolní děti brání několik překážek. K těm hlavním patří vysoká cena, nevhodná pracovní doba a špatná kvalita. Autor čerpá z údajů posledního evropského průzkumu kvality života z roku 2012. Náklady představují největší překážku pro 59 procent respondentů v celé EU a v Řecku, na Maltě nebo ve Velké Británii to je dokonce 78 procent. Na dostupnost služeb péče o děti si stěžovalo 58 procent respondentů, nejvíce pak opět v Řecku a také ve Francii (70 procent). Špatnou kvalitu služeb uvádělo jako problém 27 procent dotázaných, nejvíce v Rumunsku (47 procent) a v Řecku (63 procent).

Podle Daniela Molinueva je třeba věnovat více pozornosti dětem ze znevýhodněných skupin, jako jsou rodiny přistěhovalců, Romové nebo zdravotně postižení, kteří mají přístup ke službám péče o děti znesnadněný

FOTO: © S. DMITRIY / I DREAMTIME.COM

i dalšími faktory. Kromě chudoby a sociálního vyloučení musejí často čelit negativním postojům ze strany zaměstnanců mateřských škol a podobných zařízení nebo od rodičů ostatních dětí. Eurofound vydal publikaci, která obsahuje úspěšné inkluzivní (začleněné) postupy v péči o děti (pouze v angličtině s názvem Early childhood care: Accessibility and quality of services, dostupná na www.eurofound.europa.eu v sekci Publikace – 2015). Mezi příklady dobré praxe v EU jsou v publikaci zmíněny český Jedličkův ústav a školy.

ZDROJ: EC.EUROPA.EU

Zaměstnanost v EU roste i přes klesající počet lidí v produktivním věku

Podle demografické projekce Eurostatu (Evropského statistického úřadu) do roku 2040 bude v členských státech EU klesat počet lidí ve věku 20 až 64 let každý rok o 0,4 procenta. I tak může dál v Evropské unii růst zaměstnanost. I přes snižující se počet lidí v produktivním věku má participace pracovních sil v EU vzestupnou tendenci. Důvodem je hlavně vyšší aktivita žen a starších lidí na pracovním trhu. Pozitivní vliv na růst zaměstnanosti bude mít v budoucnu také prodloužování věku odchodu do důchodu. Na druhou stranu míra ekonomické aktivity

u lidí s nízkým vzděláním a u přistěhovalců ze třetích zemí stagnuje nebo se dokonce snižuje. Aby bylo dosaženo cíle 75procentní zaměstnanosti populace EU v produktivním věku podle strategie Evropa 2020, je potřeba každoročního meziročního nárůstu zaměstnanosti o jedno procento nebo během pěti let vytvořit 14 milionů pracovních míst. To předpokládá, že EU učiní významný pokrok při aktivaci dosud neaktivních lidských zdrojů. V současné době žije v EU 23 procent lidí ve věku 20 až 64 let, kteří stojí mimo pracovní trh.

ZDROJ: EC.EUROPA.EU

Pracovní migranti v jednotlivých regionech

